

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, 08/III/2005
K(2005) 549 final

NIE DO PUBLIKACJI

DECYZJA KOMISJI

z dnia 08/III/2005

dotycząca krajowego planu rozdziału uprawnień do emisji gazów cieplarnianych
zgłoszonego przez Polskę zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i
Rady

DECYZJA KOMISJI

z dnia 08 III 2005

**dotycząca krajowego planu rozdziału uprawnień do emisji gazów cieplarnianych
zgłoszonego przez Polskę zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i
Rady**

(Jedynie tekst w języku polskim jest autentyczny)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE¹, w szczególności jej art. 9 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgłoszenie przez Polskę krajowego planu rozdziału uprawnień na lata 2005-2007, opracowanego na podstawie art. 9 ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE, zostało zarejestrowane przez Komisję dnia 22 września 2004 r. W odpowiedzi na pytania Komisji Polska przedłożyła dodatkowe informacje uzupełniające zgłoszony plan listem zarejestrowanym przez Komisję 3 stycznia 2005 r.
- (2) Komitet ds. Zmian Klimatycznych rozpatrzył krajowy plan rozdziału uprawnień i wezwał Komisję do porównania proponowanego rozdziału z prognozami i środkami przewidzianymi przez Polskę dla sektorów uczestniczących i nieuczestniczących w systemie handlu, ze szczególnym uwzględnieniem przyjętych założeń (dotyczących stóp wzrostu oraz tendencji intensywności zużycia węgla) oraz wezwał Komisję, by porównała rozdział uprawnień przez Polskę do ostatnich historycznych i przewidywanych emisji oraz zbadała uzasadnienie odstępstw od ostatnich historycznych i przewidywanych emisji w sektorze uczestniczącym w handlu. Komitet ds. Zmian Klimatycznych wezwał Komisję, by starannie zbadała rozmiar i zasady dostępu do rezerwy dla nowych instalacji w celu uniknięcia dwukrotnego liczenia wzrostu produkcji i emisji zarówno poprzez przydział uprawnień instalacjom wymienionym w planie jak i tworzenie rezerwy dla nowych instalacji. Komitet ds. Zmian Klimatycznych wezwał Komisję, by starannie zbadała dopuszczalność premii z tytułu wczesnych działań redukcyjnych i efektów kogeneracyjnych oraz kryteria przydziału uprawnień istniejącym instalacjom rozwojowym ponad przewidywane potrzeby sektora uczestniczącego w handlu. Komitet ds. Zmian Klimatycznych

¹ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, str. 32, ostatnio zmieniona dyrektywą 2004/101/WE, Dz.U. L 388 z 13.11.2004, str. 18.

wezwał także Komisję do zapewnienia, że potencjał redukcji emisji przez sektor uczestniczący w handlu zostanie należycie uwzględniony, oraz wezwał Komisję do zbadania, czy polski plan przewiduje odpowiednie zachęty do ograniczenia emisji i wspiera skuteczne funkcjonowanie europejskiego systemu handlu. Uwagi Komitetu ds. Zmian Klimatycznych zostały uwzględnione.

- (3) Krajowy plan rozdziału uprawnień, łącznie ze wszystkimi wymienionymi w nim uprawnieniami, został oceniony zgodnie z Komunikatem Komisji o wytycznych w zakresie wspomagania Państw Członkowskich we wdrażaniu kryteriów wymienionych w załączniku III do dyrektywy 2003/87/WE². Niektóre aspekty krajowego planu rozdziału uprawnień zostały uznane za niezgodne z tymi kryteriami, w szczególności z kryteriami 2, 3, 4, 5, 6 i 10.
- (4) Krajowy plan rozdziału uprawnień narusza kryterium 2, ponieważ łączna ilość uprawnień, które miałyby zostać przyznane jest większa niż wynika to z szacunków³ dokonanych na podstawie decyzji 280/2004/WE⁴. W szczególności łączna ilość, uwzględniając istniejące i dodatkowe polityki i środki, jest niezgodna z najnowszymi szacunkami Komisji dokonanymi na podstawie decyzji 280/2004/WE. Dodatkowe informacje przedłożone przez Polskę Sekretariatowi Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu oraz Komisji zwiększają dokładność danych o jej emisji i zmniejszają stopień tej niezgodności. Te dodatkowe informacje ukazują rzeczywisty poziom emisji dwutlenku węgla w Polsce w roku 2002 na poziomie 308,3 mln ton równoważnej emisji CO₂, całkowitą intensywność emisji produktu krajowego brutto (PKB), wyrażoną w jednostkach emisji dwutlenku węgla na jednostkę PKB, mającą ulec zmniejszeniu o 4,8% pomiędzy rokiem 2002 a okresem 2005-2007, oraz wzrost PKB w Polsce mający wynieść 20% pomiędzy rokiem 2002 a okresem 2005-2007. Po przemnożeniu emisji dwutlenku węgla w Polsce w roku 2002 przez zakładany wzrost PKB i przewidywany stopień poprawy w zakresie intensywności emisji dla każdego z lat 2005, 2006 i 2007, a następnie wyliczeniu średniej, okazuje się, że, łączne średnie emisje dwutlenku węgla w Polsce w okresie 2005-2007 wyniosą 351,6 mln ton równoważnej emisji CO₂ rocznie. Uwzględniając udział emisji dwutlenku węgla przez sektor uczestniczący w handlu w całkowitej emisji dwutlenku węgla zgodnie z planem (68%), maksymalne średnie emisje sektora uczestniczącego w handlu w tym samym okresie wyniosą 239,1 mln ton równoważnej emisji CO₂ rocznie, to jest 47,1 mln ton mniej niż przeciętny roczny przydział uprawnień w wysokości 286,2 mln ton równoważnej emisji CO₂ zaproponowany w planie.
- (5) Krajowy plan rozdziału uprawnień narusza kryterium 3, ponieważ łączna ilość uprawnień, które miałyby zostać przyznane jest większa niż wynika to z potencjału, w tym także potencjału technologicznego, działań objętych systemem Wspólnoty na rzecz redukcji emisji. W szczególności łączna ilość, uwzględniając istniejące i dodatkowe polityki i środki, przekracza przewidywane emisje. Dlatego też, nawet jeśli Polska wprowadziła jedynie najmniejszy możliwy potencjał redukcji (to jest zero) do swoich danych o przewidywanej emisji, nie może to prowadzić do wzrostu łącznej

² COM (2003) 830 wersja ostateczna.

³ COM (2003) 735 wersja ostateczna, COM (2004) 818 wersja ostateczna.

⁴ Decyzja 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. dotycząca mechanizmu monitorowania emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie i wykonania Protokołu z Kioto, Dz.U. L 49 z 19.02.2004, str. 1.

ilości uprawnień, które miałyby zostać przyznane, powyżej poziomu przewidywanej emisji.

- (6) Zamiar przyznania przez Polskę dodatkowych uprawnień producentom energii elektrycznej w sytuacji mniejszej od zakładanej produkcji energii przez elektrownie wiatrowe narusza kryterium 4, ponieważ ma charakter dodatku do uprawnień dla sektora energetycznego opartych na przewidywanych emisjach, i dlatego jest niezgodny ze zobowiązaniami Polski na mocy dyrektywy 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych⁵. Dlatego też ewentualne emisje wynikające ze wspierania produkcji energii powinny być traktowane jako część całkowitych emisji (łącznie z szacunkami dotyczącymi energii ze źródeł odnawialnych) w sektorze energetycznym, a nie powinny być obliczane oddzielnie.
- (7) Zamiar utworzenia przez Polskę specjalnej rezerwy uprawnień przeznaczonej dla istniejących operatorów pieców koksowniczych w sytuacji zmniejszonej sprzedaży gazu koksowniczego odbiorcom zewnętrznym, dla instalacji niezidentyfikowanych i dla pokrycia emisji rosnącej w większym stopniu niż przewidywano w sektorach objętych systemem Wspólnoty (ze szczególnym wskazaniem na miejskie ciepłownie) narusza kryterium 5, ponieważ emisje powiązane z uprawnieniami zawartymi w tej rezerwie są już pokryte przez pozostałą część zakładanej łącznej ilości uprawnień oraz ponieważ specjalna rezerwa obejmująca emisje rosnące w większym stopniu niż przewidywano wprowadza nieuzasadnioną różnicę w traktowaniu tego rodzaju nowych instalacji i pozostałych nowych instalacji, które będą miały dostęp do rezerwy dla nowych instalacji.
- (8) Zamiar ewentualnego dokonywania przez Polskę weryfikacji *ex-post* do rozdziału uprawnień dla nowych instalacji narusza kryterium 5, ponieważ zastosowanie takich weryfikacji *ex-post* niesłusznie uprzywilejowałoby nowe instalacje wobec operatorów instalacji, które są już umieszczone w krajowym planie rozdziału uprawnień, i w stosunku do których nie są dozwolone weryfikacje *ex-post* przydziałów w okresie 2005-2007.
- (9) Na podstawie kryterium 5 Komisja zbadała również zgodność polskiego krajowego planu rozdziału uprawnień z postanowieniami Traktatu, w szczególności jego art. 87 i 88. Komisja uznaje, że przydział bezpłatnych uprawnień dla niektórych działań wprowadza selektywny ekonomiczny przywilej dla przedsiębiorstw, który może prowadzić do zakłócenia konkurencji i wpłynąć na handel wewnątrz Wspólnoty. Przydział bezpłatnych uprawnień wydaje się być też działaniem Polski wykorzystującym zasoby państwowe w takim stopniu, że ponad 95% uprawnień przyznawanych jest bezpłatnie i dozwolone jest przechowywanie uprawnień z pierwszego okresu rozliczeniowego na drugi. Komisja nie może więc na tym etapie wykluczyć, że plan oznacza udzielenie pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu. Na podstawie informacji przekazanych przez Polskę Komisja nie może na tym etapie uznać z całą pewnością, że jakakolwiek ewentualna pomoc udzielona w ramach krajowego planu rozdziału uprawnień jest zgodna z ogólnymi celami w zakresie środowiska według dyrektywy 2003/87/WE oraz konieczna do ich osiągnięcia. Niezgodność z kryterium 2 zasadniczo zagraża ogólnym celom systemu

⁵ Dz.U. L 283 z 27.10.2001, str. 33.

handlu uprawnieniami do emisji dotyczącym środowiska. Komisja uważa, że w takiej sytuacji korzyści dla środowiska płynące z jakiegokolwiek pomocy związanej z uprawnieniami nie są wystarczające, by zrównoważyć zakłócenie konkurencji, o którym mowa powyżej. Komisja zwraca w szczególności uwagę, że przydział uprawnień przekraczający przewidywane emisje nie będzie wymagał od beneficjentów stosowania środków proekologicznych w zamian za otrzymane korzyści. Dlatego Komisja nie może na tym etapie wykluczyć, że każda powiązana z uprawnieniami pomoc zostanie uznana za niezgodną ze wspólnym rynkiem w przypadku oceny na podstawie art. 88 ust. 3 Traktatu.

- (10) Informacja o sposobie udziału nowych instalacji w systemie Wspólnoty narusza kryterium 6, ponieważ nie pozwala ona na ocenę, czy inne kryteria zawarte w załączniku do III dyrektywy 2003/87/WE oraz jej art. 10 są przestrzegane, zwłaszcza w przypadku braku wystarczających informacji o metodologii proponowanej w odniesieniu do przydziału uprawnień nowym instalacjom; również kryteria, które muszą zostać spełnione dla uzyskania dostępu do uprawnień, muszą zostać dokładniej określone.
- (11) Zamiar dopuszczenia przez Polskę weryfikacji *ex-post* w rozdziale uprawnień w planie narusza kryterium 10, ponieważ kryterium to nie pozwala na dostosowywanie przydzielonych uprawnień przedstawionych w krajowym planie rozdziału uprawnień po przyjęciu decyzji wymienionej w art. 11 ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE z następujących powodów: instalacja wymieniona w krajowym planie rozdziału uprawnień i nadal działająca na terenie Polski sprzedaje mniejsze ilości gazu koksowniczego niż jego średnia roczna sprzedaż w okresie 1999-2002; instalacja zwiększa produkcję szybciej niż wynosi przeciętna dla jej sektora; instalacja zwiększa swoje emisje w większym stopniu niż zakładano (ze szczególnym uwzględnieniem miejskich ciepłowni); instalacja przejmując produkcję innej instalacji wcześniej działającej na terytorium Polski, a następnie zlikwidowanej.
- (12) Aby krajowy plan rozdziału uprawnień odpowiadał kryteriom wymienionym w załączniku III do dyrektywy 2003/87/WE, powinien on zostać zmieniony. Komisja zostanie niezwłocznie powiadomiona przez Polskę o poprawkach wprowadzonych do planu zgodnie z niniejszą decyzją. Jeśli Polska zmieni swój krajowy plan rozdziału uprawnień zgodnie z art. 2 niniejszej decyzji Komisja uzna, że jakakolwiek ewentualna pomoc jest prawdopodobnie zgodna ze wspólnym rynkiem, w przypadku ewentualnej oceny na podstawie art. 88 ust. 3 Traktatu.
- (13) Krajowy plan rozdziału uprawnień zawiera zakładane przydziały uprawnień dla instalacji, w przypadku których Polska zamierza złożyć wniosek o czasowe wyłączenie z systemu Wspólnoty do dnia 31 grudnia 2007 r. na podstawie art. 27 dyrektywy 2003/87/WE. W przypadku jeśli wniosek ten zostanie zatwierdzony, będzie musiała zostać dokonana odpowiednia korekta w łącznej ilości w związku z planowanymi przydziałami uprawnień dla tych instalacji w okresie, w którym są one czasowo wyłączone z systemu.
- (14) Sprawozdania z wykonania polityk i środków oraz wykorzystania mechanizmów Protokołu z Kioto przedłożone przez Państwa Członkowskie zgodnie z decyzją nr 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. dotyczącą mechanizmu nadzorowania emisji gazów cieplarnianych przez Wspólnotę i wykonania

Protokołu z Kioto⁶ są uwzględniane przy ocenie krajowego planu rozdziału uprawnień zgodnie z kryterium 2 załącznika III do dyrektywy 2003/87/WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Następujące aspekty krajowego planu rozdziału uprawnień zgłoszonego przez Polskę są niezgodne z kryteriami odpowiednio 2, 3, 4, 5, 6 i 10 załącznika III do dyrektywy 2003/87/WE:

- (a) część zamierzonej łącznej ilości uprawnień, w wysokości 47,1 mln ton równoważnej emisji CO₂ rocznie, która nie jest zgodna z szacunkami dokonanymi na podstawie decyzji 280/2004/WE, z potencjałem, w tym także potencjałem technologicznym, działań objętych systemem redukcji emisji Wspólnoty oraz ze zobowiązaniami Polski na mocy dyrektywy 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych;
- (b) zamierzone specjalne rezerwy uprawnień przeznaczonych dla istniejących operatorów pieców koksowniczych, dla niezidentyfikowanych instalacji i dla pokrycia rosnących w większym stopniu niż zakładano emisji w sektorach objętych systemem Wspólnoty (ze szczególnym uwzględnieniem miejskich ciepłowni);
- (c) zamierzone weryfikacje *ex-post* w przydziałach uprawnień dla nowych instalacji;
- (d) informacje o sposobie udziału nowych instalacji w systemie Wspólnoty;
- (e) zamierzone przepisy dotyczące weryfikacji *ex-post*, to jest (i) dodatkowe uprawnienia przydzielane istniejącym operatorom pieców koksowniczych w sytuacji zmniejszonej sprzedaży gazu koksowniczego odbiorcom zewnętrznym, (ii) dodatkowe uprawnienia przydzielane istniejącym instalacjom zwiększającym produkcję szybciej niż wynosi przeciętna w ich sektorze; (iii) dodatkowe uprawnienia przydzielane istniejącym instalacjom zwiększającym emisje w stopniu większym niż zakładano, oraz (iv) zmiana uprawnień dla istniejących instalacji przejmujących produkcję likwidowanych instalacji.

Artykuł 2

Zakładając, że zostaną dokonane i niezwłocznie przedstawione Komisji niżej wymienione poprawki w krajowym planie rozdziału uprawnień, nie ma zastrzeżeń co do krajowego planu rozdziału uprawnień:

⁶ Dz.U. L 49 z 19.2.2004, str. 1.

- (a) łączna ilość, która ma zostać przydzielona dla systemu Wspólnoty zostaje obniżona o uprawnienia do emisji 47,1 mln ton równoważnej emisji CO₂ rocznie.
- (b) nie zostaną utworzone żadne specjalne rezerwy uprawnień przeznaczonych dla istniejących operatorów pieców koksowniczych, dla niezidentyfikowanych instalacji i dla pokrycia rosnących w stopniu większym niż zakładano emisji przez sektory objęte systemem Wspólnoty (ze szczególnym uwzględnieniem miejskich ciepłowni).
- (c) ilość uprawnień przydzielonych nowym instalacjom nie jest przedmiotem weryfikacji *ex-post*.
- (d) przekazane zostaną informacje o sposobie udziału nowych instalacji w systemie Wspólnoty, w sposób zgodny z kryteriami załącznika III do dyrektywy 2003/87/WE i jej art. 10.
- (e) po przyjęciu decyzji, o której mowa w art. 11 ust 1 dyrektywy 2003/87/WE, ilość uprawnień przydzielonych przez Polskę instalacji wymienionej w krajowym planie rozdziału uprawnień i działającej na jej terytorium nie będzie weryfikowana w związku z kwestiami wymienionymi w art. 1 lit. e).

Artykuł 3

1. Łączna ilość uprawnień, które mają być przydzielone przez Polskę na podstawie jej krajowego planu rozdziału uprawnień instalacjom w nim wymienionym, z uwzględnieniem poprawek, o których mowa w art. 2, a także łączna ilość uprawnień, która ma być przydzielona nowym instalacjom, nie zostanie przekroczona.

2. Krajowy plan rozdziału uprawnień może być zmieniony bez wcześniejszego zatwierdzenia przez Komisję, jeśli poprawka polega na zmianie przyznanych uprawnień pojedynczym instalacjom w wyniku poprawy jakości danych, w ramach łącznej ilości, która ma zostać przyznana instalacjom wymienionym w planie.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rzeczypospolitej Polskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia **08 III 2005**

W imieniu Komisji,

Stavros DIMAS
Członek Komisji

